

451

D E K R E T

z dnia 26 października 1950 r.

o zmianie dekretu o postępowaniu podatkowym.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 21 lipca 1950 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 271) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W dekreście z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 27, poz. 174 oraz z 1948 r. Nr 12, poz. 94 i Nr 52, poz. 413) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) We wszystkich przepisach dekretu wyrazy „Minister Skarbu“ oraz „władza podatkowa naczelna“ zastępuje się odpowiednio wyrazami „Minister Finansów“, wyrazy „władza podatkowa“ oraz „władza skarbowa“ wyrazami „organ finansowy“, wyrazy „izba skarbowa“ wyrazami „wydział finansowy prezydium wojewódzkiej rady narodowej“, wyrazy „urząd skarbowy“ wyrazami „wydział (oddział) finansowy prezydium powiatowej lub miejskiej rady narodowej“, wyrazy „zarząd gminny“ oraz „zarząd gminny (miejski)“ wyrazami „prezydium gminnej rady narodowej“ i „prezydium miejskiej rady narodowej“ oraz wyrazy „urzędnik“ i „funkcjonariusz“ wyrazem „pracownik“.

- 2) Art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Przepisom niniejszego dekretu podlega postępowanie w sprawach danin publicznych, do których mają zastosowanie przepisy o zobowiązaniach podatkowych“.

- 3) Art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Zarząd danin publicznych należy do organów finansowych.

2. Naczelny nadzór nad sprawami danin publicznych oraz piecza nad prawidłowym i jednolitym wykonywaniem przepisów w zakresie tych danin należy do Ministra Finansów.

3. Minister Finansów może w szczególności:

- 1) wyjaśniać znaczenie określeń użytych w przepisach o daninach publicznych oraz udzielać wytycznych dla stosowania tych przepisów;
- 2) określać:

- a) które rodzaje przychodów za świadczenia usług podlegają opodatkowaniu według przepisów o podatku od wynagrodzeń, a które według przepisów o podatku obrotowym,
- b) które rodzaje ubocznych przychodów związanych z gospodarstwem rolnym podlegają opodatkowaniu według przepisów o podatku gruntowym, a które według przepisów o podatku obrotowym,
- c) które rodzaje gruntów, z uwagi na ich położenie, obszar i sposób użytkowania podlegają opodatkowaniu według przepisów o podatku gruntowym, a które według przepisów o podatku od nieruchomości.“

- 4) Po art. 2 wprowadza się nowe art. 2¹ i 2² w brzmieniu:

„Art. 2¹. W przypadku, gdy przepisy zawierają upoważnienie dla Ministra Finansów do zryczałtowania podatków, albo do ich pobierania według zasad szczególnych, Minister Finansów może w drodze rozporządzenia — w odniesieniu zaś do podmiotów gospodarki uspołecznionej w drodze zarządzenia — wydawać przepisy szczególne o postępowaniu podatkowym, odmienne od przepisów niniejszego dekretu.

Art. 2². 1. W zakresie wytwarzania i poszczególnych faz wytwarzania niektórych towarów lub grup towarów, jak również i półwyrobów, a także w zakresie przerobu, zużycia, magazynowania, obrotu i przywozu z zagranicy oraz sprzedaży niektórych towarów lub grup towarów, jak również ich półwyrobów, jako też w zakresie sprzedaży losów loterii, Minister Finansów może w drodze rozporządzeń wprowadzać szczególny nadzór podatkowy oraz odrębne postępowanie podatkowe.

2. W związku z prowadzeniem szczególnego nadzoru podatkowego lub odrębnego postępowania podatkowego, Minister Finansów w porozumieniu z właściwymi ministrami może w drodze rozporządzenia, a w odniesieniu do gospodarki uspołecznionej w drodze zarządzeń:

- 1) nakładać na strony szczególne obowiązki i ograniczenia,
- 2) wydawać szczególne przepisy w zakresie księgowości, nie wyłączając nałożenia obowiązku prowadze-

- nia ksiąg handlowych oraz obowiązku wydawania konsumentom rachunków na sprzedaż towarów,
- 3) nakładać na podatników w poszczególnych przypadkach koszty szczególnego nadzoru podatkowego lub odrębnego postępowania podatkowego,
- 4) określać skutki naruszenia przepisów o szczególnym nadzorze podatkowym lub o odrębnym postępowaniu podatkowym.“
- 5) W art. 3:
- a) dotychczasowe brzmienie przepisu oznacza się jako ust. 1,
- b) dodaje się nowe ust. 2 i 3 w brzmieniu:
- „2. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia zlecić określonym w rozporządzeniu osobom pobór w drodze inkasa niektórych danin publicznych od poszczególnych grup podatników bądź na całym obszarze Państwa, bądź w jego określonej części, bądź w poszczególnych gminach; rozporządzenie to może przyznawać wynagrodzenie za inkaso i określać jego wysokość.
3. Minister Finansów może w drodze zarządzenia upoważnić organa finansowe do zawierania, na zasadach określonych w zarządzeniu, indywidualnych umów o inkaso niektórych danin publicznych z osobami, do których nie mają zastosowania przepisy rozporządzeń wydanych na zasadzie ust. 2“.
- 6) Art. 4 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 4. 1. Minister Finansów określa w drodze rozporządzenia — a dla podmiotów gospodarki społecznej w drodze zarządzenia — właściwość rzeczową organów finansowych w sprawach danin publicznych zarówno w postępowaniu wymiarowym, jak i odwoławczym. Minister Finansów może ponadto zarządzać, że rozpatrywanie określonych środków odwoławczych w przedmiocie poszczególnych danin publicznych należeć będzie do powoływanych przez prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) komisji odwoławczych przy organach finansowych tych prezydentów.
2. Skład osobowy i organizację oraz kadencję komisji odwoławczych ustala Minister Finansów“.
- 7) W art. 6:
- a) na końcu ust. 1 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się zdanie: „przy opodatkowaniu małżonków mających różne miejsca zamieszkania właściwość tę określa się według miejsca zamieszkania lub pobytu męża“,
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Dla spadków nieobjętych właściwą władzą jest organ finansowy ostatnio właściwy dla zmarłego“.
- 8) W art. 7:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Właściwość miejscową w sprawach podatku od wynagrodzeń, wypłacanych przez pracodawcę, z wyjątkiem podatku od wynagrodzeń, wypłacanych przez płatników wymienionych w ust. 5, określa się według miejsca zatrudnienia pracownika: właściwość miejscową w sprawach podatku od wynagrodzeń, wypłacanych przez płatników nie będących pracodawcami, określa się według miejsca wypłaty wynagrodzenia“.
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Właściwość miejscową w sprawach podatku od wynagrodzeń, wypłacanych przez władze

- i urzędy państwowe, podmioty gospodarki społecznej, instytucje społeczne, organizacje polityczne, związki wyznaniowe i stowarzyszenia, określa się według siedziby organu, asygnującego wynagrodzenie; jeżeli wynagrodzenie wypłacane jest za granicą — właściwość określa się według siedziby organu asygnującego wynagrodzenie w kraju“,
- c) dotychczasowy przepis ust. 6 skreśla się,
- d) dotychczasowy przepis ust. 7 oznacza się jako ust. 6 i nadaje mu się brzmienie:
- „6. Właściwość miejscową w sprawach podatku od wynagrodzeń, wypłacanych na obszarze obcego państwa lub na obszarze eksterytorialnym podatnikowi, który posiada miejsce zamieszkania lub pobytu na obszarze Państwa Polskiego, określa się według miejsca zamieszkania podatnika w ostatnim dniu miesiąca, w którym nastąpiła wypłata wynagrodzenia.“
- 9) Art. 8 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 8. 1. Właściwość miejscową w sprawach podatku obrotowego przedsiębiorstw sprzedaży towarów ze straganów, budek, samochodów, wozów, wózków itp. urzędzeń, jeżeli sprzedaż odbywa się w różnych dniach, w różnych miejscowościach, określa się według miejsca zamieszkania lub siedziby podatnika.
2. Właściwość miejscową w sprawach podatku obrotowego należnego z tytułu sprzedaży towarów ze straganów, budek, samochodów, wozów, wózków itp. urzędzeń, jeżeli sprzedaż ta dokonywana jest przez podmioty gospodarki społecznej, określa się według zakładu, którego księgowość obejmuje obroty wymienionych punktów sprzedaży“.
- 10) Art. 9 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 9. 1. Właściwym miejscowo w sprawach opodatkowania odpłatnego nabycia praw majątkowych oraz w sprawach opłaty skarbowej jest ten organ finansowy pierwszej instancji, któremu przedstawiono deklarację lub pismo stwierdzające nabycie prawa majątkowego bądź pismo podlegające opłacie skarbowej celem ustalenia zobowiązania podatkowego.
2. W przypadku protokolarnego ustalenia w toku oględzin kontroli, lustracji albo badania ksiąg lub innych dokumentów, że należnego podatku albo opłaty wcale nie uiszczono lub uiszczono w niedostatecznej kwocie albo po upływie przepisanej terminu lub w sposób nieprawidłowy, jak również w przypadku nieodpłatnego nabycia praw majątkowych, z wyjątkiem przypadków wymienionych w art. 9¹ — właściwym jest ten organ finansowy pierwszej instancji, w którego okręgu mają miejsce zamieszkania lub pobytu podatnicy lub jeden z nich.“
- 11) Po art. 9 wprowadza się nowy art. 9¹ w brzmieniu:
- „Art. 9¹. 1. Właściwość miejscową w sprawach opodatkowania nieodpłatnego nabycia praw majątkowych, w szczególności ze spadków, zapisów, dalszego zapisu lub polecenia testamentowego, albo darowizny, określa się według miejsca położenia przedmiotu nabycia praw majątkowych, podlegającego podatkowi.
2. Jeżeli przedmiot nabycia znajduje się w okręgach dwóch lub kilku organów finansowych, właściwym jest ten organ finansowy, w okręgu którego spadkodawca mieszkał lub przebywał w chwili śmierci, zaś darczyńca mieszkał lub przebywał w czasie dokonania wymiaru.

3. Jeżeli właściwości organu finansowego nie da się ustalić w sposób przewidziany w ustępach poprzedzających, właściwość tę określa wspólna władza bezpośrednio przełożona nad organami wymienionymi w ust. 2, a jeżeli nie posiadają one wspólnej władzy bezpośrednio przełożonej — Minister Finansów.

4. W zakresie nieodpłatnego nabycia praw majątkowych, jeżeli nabycie dotyczy całkowicie lub częściowo rzeczy położonych za granicą lub praw podlegających wykonaniu całkowicie lub częściowo za granicą — właściwym miejscowo jest organ finansowy pierwszej instancji w Warszawie, wskazany przez Ministra Finansów.“

12) Art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. 1. Jeżeli sprawność postępowania podatkowego tego wymaga, Minister Finansów może ustalić dla poszczególnych podatników lub dla grup podatników właściwość miejscową organów finansowych odmiennie od przepisów niniejszego działu; odmienne ustalenie właściwości miejscowej dla grup podatników gospodarki nieuspołecznionej następuje w drodze rozporządzenia.

2. Uprawnienia, określone w ust. 1, służą również organom finansowym drugiej instancji, gdy chodzi o odmiennie od przepisów niniejszego działu określenie, dla poszczególnych podatników właściwości organów finansowych, działających w okręgu organu finansowego drugiej instancji.“

13) Art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W imieniu spadków nieobjętych działają osoby sprawujące zarząd majątku masy spadkowej“.

14) Art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pełnomocnikami w postępowaniu podatkowym mogą być adwokaci oraz osoby wymienione w art. 22 ust. 2, a w przypadku określonym w art. 141 ust. 2 pełnomocnikiem może być również płatnik; ponadto pełnomocnikami spółdzielni mogą być przedstawiciele właściwych central spółdzielni lub central spółdzielczo-państwowych; Centralny Związek Spółdzielczy uprawniony jest do zastępowania przed organami finansowymi central spółdzielni, central spółdzielczo-państwowych oraz spółdzielni. Przy uzyskiwaniu kart rejestracyjnych w charakterze pełnomocników mogą występować także organizacje gospodarcze i cechy. Pełnomocnictwo może być udzielane w tym przypadku bezpośrednio na deklaracji“.

15) Po art. 23 dodaje się nowy art. 23¹ w brzmieniu:

„Art. 23¹. 1. Władze i urzędy państwowe, podmioty gospodarki uspołecznionej, instytucje społeczne, organizacje polityczne, związki wyznaniowe i stowarzyszenia obowiązane są ustanowić osoby odpowiedzialne za prawidłowe obliczanie i pobieranie w imieniu płatnika podatku od wynagrodzeń oraz za terminowe wpłacanie pobranego podatku na rachunek właściwego organu finansowego i zgłosić organowi finansowemu pierwszej instancji imiona, nazwiska i adresy tych osób. Zgłoszenie należy dokonać w terminie właściwym dla dokonania pierwszej wpłaty podatku na rachunek organu finansowego, a następnie w terminie dwutygodniowym od daty zajścia każdej zmiany w osobie odpowiedzialnego.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może w drodze rozporządzenia, a w odniesieniu do gospodarki uspołecznionej w drodze zarządzeń na-

łożyć powyższe obowiązki także na podatników lub płatników innych danin publicznych.

3. Każdy podatnik prowadzący księgi obowiązany jest podać do wiadomości właściwego organu finansowego pierwszej instancji imię, nazwisko i adres osoby, fizycznej prowadzącej te księgi, a jeżeli nadzorowanie, prowadzenia ksiąg należy do innej osoby — również imię, nazwisko i adres tej osoby. Zawiadomienia należy dokonać w terminie tygodniowym od daty zaprowadzenia ksiąg po raz pierwszy albo od daty zajścia zmian, co do wyżej wymienionych osób.

4. Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania do jednostek, zakładów i przedsiębiorstw wojskowych, oraz władz i urzędów bezpieczeństwa publicznego.“

16) Po art. 24 dodaje się nowy art. 24¹ w brzmieniu:

„Art. 24¹. Na wniosek podatnika lub płatnika organ finansowy powinien w terminie tygodniowym udzielić mu odpisu jego konta podatkowego“.

17) W art. 30 ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) O badaniu ksiąg handlowych lub podatkowych“.

18) Po art. 31 wprowadza się dwa nowe artykuły oznaczone jako art. 31¹ i 31² w brzmieniu:

„Art. 31¹. 1. Czynności wymienione w art. 30 ust. 2 pkt 3 i 4 przeprowadza się na mocy pisemnych upoważnień, wydanych spełniającym te czynności pracownikom przez właściwy organ finansowy.

2. Protokół sporządzony w wyniku czynności, powołanych w ust. 1 może podpisać zamiast strony osoba, zastępująca stronę.

3. Odpis sporządzonego protokołu należy zawsze doręczyć stronie lub zastępującej ją osobie.

4. Strona, nie godząca się z ustaleniami zawartymi w protokole, powinna złożyć umotywowane wyjaśnienia niezwłocznie w tym protokole. Jeżeli jednak chodzi o wyjaśnienia w sprawie protokołu podpisanego przez osobę zastępującą stronę, w sprawie ustaleń zawartych w protokole badania (rewizji) ksiąg, oraz w sprawie opinii biegłych dotyczącej ustalenia wartości praw majątkowych, strona może złożyć wyjaśnienia także w terminie tygodniowym po doręczeniu jej odpisu protokołu. Wyjaśnienia powinny wskazywać środki dowodowe dające organowi finansowemu możliwość stwierdzenia zasadności wyjaśnień.

5. Jeżeli stroną jest podmiot gospodarki uspołecznionej, przysługuje mu w każdym przypadku (ust. 4) złożenie wyjaśnień w terminie dwutygodniowym po doręczeniu mu odpisu protokołu.

Art. 31². Badanie (rewizję) ksiąg przeprowadza się zasadniczo u strony, a w wyjątkowych przypadkach w lokalu organu finansowego.“

19) W art. 37 skreśla się oznaczenie „1“ przed ust. 1 oraz cały ust. 2.

20) Art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. 1. Minister Finansów może ustalać także inne, nie przewidziane w przepisach niniejszego działu, sposoby wzywania i sposoby doręczania pism oraz podawania czynności organów finansowych do wiadomości stron, w szczególności może zarządzić podawane decyzji do wiadomości stron w drodze publicznych ogłoszeń.

2. Nie przewidziane w przepisach niniejszego działu sposoby wzywania, sposoby doręczania pism oraz sposoby podawania czynności organów finansowych do

wiadomości stron na terenie miast mogą być określone przez Ministra Finansów w drodze rozporządzeń z tym jednak ograniczeniem, że rozporządzenia te nie mogą dotyczyć sposobu doręczania decyzji, ustalających zobowiązania podatkowe (nakazów płatniczych), chyba że chodzi o decyzje w zakresie podatku od lokali.“

21) W art. 56 wyrazy „do odwołania“ zastępuje się wyrazami „do wniesienia środka odwoławczego“.

22) Art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. 1. Minister Finansów ma prawo przesuwania w drodze zarządzenia terminów do składania zeznań podatkowych.

2. Kierownicy wydziałów finansowych prezydiów wojewódzkich rad narodowych oraz rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi mają prawo odraczania na indywidualne podania wszelkich terminów przewidzianych w niniejszym dekrete, jak również terminów przewidzianych w poszczególnych ustawach podatkowych.

3. Prawo przywrócenia wszelkich zaniedbanych terminów mają:

- 1) kierownicy wydziałów finansowych prezydiów powiatowych i miejskich rad narodowych oraz kierownicy oddziałów wydziałów finansowych rad narodowych m. st. Warszawy oraz m. Łodzi, jeżeli zaniedbanie terminu nie przekracza okresu jednego miesiąca,
- 2) kierownicy wydziałów finansowych prezydiów wojewódzkich rad narodowych oraz rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi, jeżeli zaniedbanie terminu nie przekracza okresu sześciu miesięcy,
- 3) Minister Finansów — we wszystkich innych przypadkach“.

23) Po dziale VIII jako dział VIII¹ umieszcza się przepisy w brzmieniu:

„Dział VIII¹.”

Zgłaszanie obowiązku podatkowego.

Art. 58¹. 1. Obowiązek podatkowy w zakresie podatku obrotowego należy corocznie zgłosić właściwemu organowi finansowemu; obowiązek ten nie dotyczy osób, wykonujących świadczenia zwolnione od tego podatku na zasadzie szczególnych przepisów.

2. Minister Finansów określa w drodze rozporządzeń grupy osób, które obowiązane są zgłaszać corocznie właściwemu organowi finansowemu swój obowiązek podatkowy w zakresie innych podatków, oraz wydaje szczególne przepisy w tym zakresie, nie wyłączając określenia wysokości opłat związanych ze zgłoszeniem obowiązku podatkowego.

Art. 58². 1. Organ finansowy potwierdza zgłoszenie obowiązku podatkowego przez wydanie karty rejestracyjnej.

2. Dla uzyskania kart rejestracyjnych podatnicy mają obowiązek składania deklaracji według przepisanego wzoru w takiej ilości egzemplarzy, jaką Minister Finansów określa dla poszczególnych grup podatników.

3. Jeżeli karta rejestracyjna ma być wydana osobie nie będącej dotychczas podatnikiem w okręgu danego organu finansowego, organ ten obowiązany jest sprawdzić, na podstawie odpowiednich dokumentów, tożsa-

mość i miejsce zamieszkania osoby składającej wymienione w ust. 2 deklaracje i okazane dokumenty wymienić na deklaracji.

Art. 58³. 1. Opłaty za karty rejestracyjne uiszczą się za każdy rok podatkowy w miesiącu grudniu roku poprzedniego.

2. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał w ciągu roku podatkowego, całą opłatę za kartę rejestracyjną należy uiścić przed powstaniem tego obowiązku; jeżeli jednak obowiązek podatkowy powstał po dniu 1 lipca, należy uiścić tylko połowę opłaty.

Art. 58⁴. 1. Karty rejestracyjne powinny znajdować się na widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa, zakładu, składu lub wykonywania zajęcia, z wyjątkiem lokali wolnych zajęć zawodowych.

2. Osoby wykonujące przedsiębiorstwo handlu obnośnego lub rozwoźnego obowiązane są w czasie wykonywania zawodu posiadać przy sobie kartę rejestracyjną lub jej odpis poświadczony przez organ finansowy.

3. W stoiskach, kioskach lub innych pomieszczeniach na jarmarkach, targach i wystawach gospodarczych, należących do przedsiębiorstw, które posiadają stałą siedzibę (stały zakład) i są wolne od obowiązku uzyskania karty rejestracyjnej dla wymienionych pomieszczeń, powinny znajdować się poświadczone przez organ finansowy odpisy kart rejestracyjnych uzyskanych dla stałych zakładów.

4. W przedsiębiorstwach przewozu osób lub rzeczy osoba kierująca należącym do przedsiębiorstwa środkiem przewozowym (samochodem ciężarowym, taksówką, dorożką konną, wozem itp.) powinna posiadać przy sobie w czasie wykonywania świadczeń podlegających podatkowi obrotowemu kartę rejestracyjną lub jej odpis, poświadczony przez organ finansowy.

Art. 58⁵. W razie zaginięcia karty rejestracyjnej właściwy organ finansowy pierwszej instancji wystawi na prośbę podatnika zaświadczenie, stwierdzające fakt zgłoszenia obowiązku podatkowego i uiszczenia przypadającej opłaty za tę kartę.

Art. 58⁶. 1. Zgłoszenie obowiązku podatkowego w zakresie podatku obrotowego obejmuje obowiązek uzyskania odrębnej karty rejestracyjnej:

- 1) na każdy należący do przedsiębiorstwa oddzielny zakład handlowy, usługowy, przemysłowy, rzemieślniczy i górniczy oraz na każdy oddzielny skład;
- 2) na każde przedsiębiorstwo handlu obnośnego, rozwoźnego i jarmarcznego oraz na każde przedsiębiorstwo wykonywane bez utrzymywania oddzielnych zakładów;
- 3) na każde zajęcie zawodowe i wszelkie inne zatrudnienie o celach zarobkowych.

2. Minister Finansów ustali w drodze rozporządzenia — zaś dla podmiotów gospodarki społecznej w drodze zarządzenia — znaczenie określeń użytych w ust. 1 pkt 1—3.

3. Minister Finansów w drodze rozporządzenia może zezwalać na uzyskiwanie tylko jednej karty rejestracyjnej na dwa lub kilka zakładów lub zajęć (zatrudnień).

Art. 58⁷. 1. Przy zgłaszaniu obowiązku podatkowego w zakresie podatku obrotowego opłaty za karty rejestracyjne wynoszą:

Oznaczenie zakładów, przedsiębiorstw i zajęć.	rocznie złotych
1. Zakłady handlowe i usługowe:	
a) obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych	10.000
b) obowiązane do prowadzenia ksiąg podatkowych z obowiązkiem prowadzenia kontroli ilościowej	5.000
c) pozostałe	3.000
2. Przedsiębiorstwa handlu:	
a) rozwożnego i jarmarcznego	2.000
b) obnośnego	1.000
3. Zakłady przemysłowe i rzemieślnicze:	
a) obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych	10.000
b) obowiązane do prowadzenia ksiąg podatkowych z obowiązkiem prowadzenia kontroli ilościowej	5.000
c) pozostałe	2.000
4. Składy	1.000
5. Zajęcia zawodowe:	
a) adwokaci, obrońcy sądowi, notariusze, inżynierowie, architekci i technicy	3.000
b) lekarze, lekarze weterynarii, lekarze dentyści, uprawnieni technicy dentyści, technicy dentyści, felczerzy, położne i pielęgniarki	2.000
6. Wszelkie inne przedsiębiorstwa, zakłady oraz zajęcia zawodowe i zatrudnienia o celach zarobkowych:	
a) obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych	10.000
b) obowiązane do prowadzenia ksiąg podatkowych z obowiązkiem prowadzenia kontroli ilościowej	5.000
c) pozostałe	2.000

2. W przypadku, gdy obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych lub ksiąg podatkowych z obowiązkiem prowadzenia kontroli ilościowej powstaje w ciągu roku podatkowego, podatnik powinien uiścić dopłatę do pierwotnej opłaty za kartę rejestracyjną w ciągu tygodnia, licząc od dnia powstania tego obowiązku. Dopłatę uiszcza się w stosunku całorocznym, jeżeli obowiązek powstał przed dniem 1 lipca, w stosunku zaś półrocznym, jeżeli obowiązek ten powstał po dniu 30 czerwca.

3. Od przedsiębiorstw wykonywanych w miejscowościach uzdrowiskowych lub leczniczych sezonowych, tj. nie dłużej niż przez 6 miesięcy w ciągu roku, można uiszczać opłaty za karty rejestracyjne w wysokości połowy kwoty określonej w art. 58⁷. W innych miejscowościach od przedsiębiorstw sezonowych można uiszczać opłaty za karty rejestracyjne w wysokości połowy opłaty za zezwoleniem właściwego organu finansowego pierwszej instancji. Organ finansowy udziela tego zezwolenia na podstawie indywidualnych podań podatników, wniesionych przed rozpoczęciem działalności przedsiębiorstwa. Ważność kart rejestracyjnych dla przedsiębiorstw sezonowych upływa w sześć miesięcy od daty rozpoczęcia wykonywania przedsiębiorstwa, a w każdym razie z końcem roku kalendarzowego. Jeżeli przedsiębiorstwo w tym samym roku kalendarzowym wykonywane jest w dalszym ciągu po upływie okresu sześciomiesięcznego, na podatniku ciąży obowiązek do-

placenia różnicy między opłatą całoroczną a półroczną w ciągu tygodnia od upływu okresu sześciomiesięcznego.

Art. 58⁸. 1. Karta rejestracyjna potwierdzająca zgłoszenie obowiązku podatkowego w zakresie podatku obrotowego ważna jest w okresie i miejscu wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia albo posiadania składu, wymienionych w karcie i nie może być odstępowana innym osobom.

2. Jeżeli jednak przedsiębiorstwo (zakład) lub skład obejmuje wskutek śmierci właściciela jego spadkobierca (spadkobiercy), nie powoduje to obowiązku uiszczenia nowej opłaty za kartę rejestracyjną pod warunkiem zawiadomienia o tym zdarzeniu właściwego organu finansowego pierwszej instancji w ciągu tygodnia, licząc od dnia objęcia przedsiębiorstwa (zakładu) lub składu. Przepis zdania poprzedzającego ma odpowiednie zastosowanie w przypadku przekształcenia przedsiębiorstwa jednoosobowego w spółkę jawną, w przypadku przystąpienia nowego spółnika lub wystąpienia spółnika ze spółki jawnej, a w przypadku połączenia się (fuzji) dwu lub więcej osób prawnych oraz w przypadku, gdy na skutek zmian organizacyjnych w jednostkach gospodarki uspołecznionej powstaje nowa jednostka w miejsce jednostki zlikwidowanej lub też pewna jednostka obejmuje istniejące zakłady innej jednostki.

3. Zmiana miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu, składu) lub zajęcia nie powoduje obowiązku ponownego uiszczenia opłaty za kartę rejestracyjną pod warunkiem zawiadomienia w ciągu tygodnia, licząc od dnia rozpoczęcia czynności związanych z przeniesieniem, zarówno organu finansowego pierwszej instancji, który wydał kartę, jak i organu finansowego pierwszej instancji właściwego dla nowego miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu, składu) lub zajęcia.

4. Jeżeli podatnik zmienia rodzaj świadczeń lub rozpoczyna wykonywanie obok dotychczasowych również innych świadczeń, obowiązany jest zawiadomić o tym właściwy organ finansowy pierwszej instancji w ciągu tygodnia, licząc od dnia zmiany rodzaju lub rozpoczęcia wykonywania innych świadczeń, pod rygorem obowiązku uzyskania nowej karty rejestracyjnej.

5. W razie zmiany miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia należy łącznie z zawiadomieniem o tym zdarzeniu przedstawić organowi finansowemu pierwszej instancji, właściwemu dla nowego miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia, kartę rejestracyjną, na której organ finansowy dokonuje odpowiedniej wzmianki.

Art. 58⁹. 1. O dacie zaprzestania na stałe wykonywania świadczeń podlegających podatkowi obrotowemu oraz o powstaniu czasowej przerwy w osiąganiu przychodów ze źródeł podlegających wyłącznie podatkowi dochodowemu, jako też o powstaniu czasowej przerwy w osiąganiu takich przychodów, podatnik obowiązany jest zawiadomić właściwy organ finansowy w terminie tygodniowym, podając jednocześnie w zawiadomieniu przyczynę zaprzestania lub przerwania wykonywania świadczeń.

2. O ponownym powstaniu obowiązku podatkowego, podatnik, do którego stosuje się przepis ust. 1, obowiązany jest zawiadomić właściwy organ finansowy w terminie tygodniowym od daty powstania okoliczności powodujących ponowne powstanie obowiązku.

3. Podatnik obowiązany jest zawiadomić o zamierzonej likwidacji (ostatecznym zaprzestaniu działalności czyli zamknięciu) przedsiębiorstwa właściwy w sprawach podatku obrotowego organ finansowy w terminie co najmniej jednego miesiąca przed dniem zamierzonej likwidacji.

Art. 58¹⁰. 1. Podatnik wykonujący wolne zajęcie zawodowe więcej niż w jednym punkcie, w jednej miejscowości albo w różnych miejscowościach, obowiązany jest zawiadomić o tym organ finansowy pierwszej instancji właściwy według swojego miejsca zamieszkania oraz wszystkie organa finansowe pierwszej instancji właściwe według poszczególnych punktów wykonywania zajęcia. Zawiadomienia należy dokonać w terminie przepisany dla uzyskania karty rejestracyjnej, a w przypadku, gdy obowiązek złożenia zawiadomienia powstaje już po uzyskaniu karty rejestracyjnej — w terminie tygodniowym od daty rozpoczęcia wykonywania zajęcia w nowym punkcie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do podatnika wykonującego wolne zajęcie zawodowe czasowo poza miejscowością stałego wykonywania.

24) W art. 60 ust. 3 skreśla się zdanie ostatnie.

25) Art. 61 skreśla się.

26) W art. 62:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy: „lub księgi uproszczone“;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podatnicy prowadzący księgi podatkowe obowiązani są zaznaczać fakt prowadzenia ksiąg w swoich zeznaniach podatkowych, a ponadto dołączyć te księgi (wraz z początkowym i końcowym spisem remanentowym w pierwszym roku oraz tylko końcowym w latach następnych) do zeznań w sprawie wymiaru podatku obrotowego; podatnicy, którzy nie podlegają podatnikowi obrotowemu obowiązani są dołączać prowadzone przez siebie księgi podatkowe do zeznań w sprawie wymiaru podatku dochodowego.“

c) dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Finansów może w drodze rozporządzeń zwalniać niektóre grupy podatników od obowiązków określonych w ust. 2 bądź zarządzać przechowywanie ksiąg podatkowych pod określonymi warunkami we władzach organizacji zawodowych.“

27) Po art. 62 dodaje się nowy art. 62¹ w brzmieniu:

„Art. 62¹. 1. Podatnicy podatku obrotowego, sporządzający remanent towarów na inny dzień aniżeli 31 grudnia, obowiązani są zawiadomić o tym właściwy organ finansowy w terminie tygodniowym przed datą zamierzonego sporządzenia remanentu.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do podmiotów gospodarki społecznej.“

28) W art. 64:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy: „księgi uproszczone albo“;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Mogą być również pominięte księgi handlowe lub podatkowe przechowywane bez zezwolenia organu finansowego poza lokalem przedsiębiorstwa (zakładu) lub zajęcia, a także te rodzaje ksiąg, które są prowadzone wbrew przepisom niniejszego dekretu, oraz księgi podatników, którzy nie dopełnili w przepisany terminie obowiązku zawiadomienia organu finansowego o sporządzeniu remanentu towarów na inny dzień, aniżeli 31 grudnia (art. 62¹)“.

29) W art. 65 skreśla się ust. 3, a ust. 2 otrzymuje

brzmienie:

„2. Przepisu ustępu poprzedzającego nie stosuje się:
1) jeżeli podatnik w złożonym w terminie zeznaniu podatkowym nie powołał się na prowadzone księgi handlowe lub podatkowe bądź też nie dołączył do zeznania wymaganych załączników (art. 62) i tego braku nie usunął w wyznaczonym terminie (art. 64 ust. 2);

2) przy ustalaniu dochodu podatników podatku obrotowego, jeżeli księgi podatkowe nie obejmują kosztów uzyskania przychodu, a podatnik nie powołał się w złożonym w terminie zeznaniu na inny dowód, niż dowód swych ksiąg;

3) jeżeli doliczalność do przychodu, obrotu lub dochodu określonych sum albo zarzuty godzące w prawdziwość ksiąg podniesione zostały w protokole badania ksiąg handlowych, a podatnik nie złożył wyjaśnienia wraz ze wskazaniem środków dowodowych w terminie określonym w art. 31¹ ust. 4, albo jeżeli złożone przez niego wyjaśnienie nie zawiera nowych okoliczności wymagających dalszego wyjaśnienia stanu faktycznego“.

30) W art. 67 skreśla się ust. 1 oraz oznaczenie „2“ w ust. 2.

31) Art. 74 skreśla się.

32) Po art. 76 dodaje się nowy art. 76¹ i 76² w brzmieniu:

„Art. 76¹. Minister Finansów może w drodze rozporządzeń nakładać na poszczególne grupy podatników, płatników lub inkasentów obowiązek udowadniania wymienionych w rozporządzeniu okoliczności przy pomocy szczególnego rodzaju dowodów oraz obowiązek sporządzania szczególnego rodzaju zestawień lub wykazów, a także określać skutki zaniedbania nałożonych rozporządzeniem obowiązków.

Art. 76². W czasie przewozu towarów i półwyrobów, dopóki pozostają one w obrocie handlowym, powinien być dołączony rachunek lub jego kopia zaopatrzona w pieczętę firmową sprzedawcy i przez niego podpisana. Jednakże oryginał rachunku powinien być dołączony w czasie przewozu następujących towarów: wina, piwa, wszelkiego rodzaju cukru (również i w wyrobach), sztucznych środków słodzących, kart do gry, drożdży nadających się do wypieku (piekarnianych), kwasu octowego, kwasu węglowego, bibułki do palenia tytoniu, spirytusu zarówno w stanie naturalnym, jak i w wyrobach, tytoniu i wyrobów tytoniowych, soli i zapalek“.

33) W dziale XI tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie: „Księgi handlowe i podatkowe“.

34) Art. 84 otrzymuje brzmienie:

„Art. 84. 1. Wszyscy podatnicy podatku obrotowego, jeżeli nie mają obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych, obowiązani są prowadzić księgi podatkowe.

2. Minister Finansów może zwalniać niektóre grupy podatników od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych.

3. Minister Finansów może rozciągnąć w drodze rozporządzenia obowiązek prowadzenia ksiąg podatkowych na niektóre grupy podatników podatku dochodowego.

4. Na wniosek podatnika, złożony w terminie co najmniej dwumiesięcznym przed rozpoczęciem roku rachunkowego. Minister Finansów może w oznaczonym przypadku zwolnić tego podatnika od obowiązku pro-

wadzenia ksiąg podatkowych. Uprawnienie to Minister Finansów może przekazać organom finansowym.

5. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może w drodze rozporządzenia rozciągnąć obowiązki prowadzenia ksiąg handlowych (rachunkowych) również na określone grupy osób fizycznych i prawnych, na których w myśl dotychczasowych przepisów obowiązki ten nie ciąży.

6. Minister Finansów ustala w drodze rozporządzenia dla poszczególnych grup podatników przepisy w zakresie prowadzenia ksiąg podatkowych oraz warunki, jakim te księgi powinny odpowiadać, aby stanowiły dowód w postępowaniu podatkowym.

7. Zastąpienie prowadzonych już przez podatnika ksiąg handlowych księgami podatkowymi lub zaniechanie prowadzenia ksiąg w ogólności w ciągu roku podatkowego, bez zgody organu finansowego jest niedozwolone chociażby w myśl obowiązujących przepisów podatek miał obowiązek prowadzenia tylko ksiąg podatkowych, albo nie miał wcale obowiązku prowadzenia ksiąg.

8. Księgi handlowe oraz księgi podatkowe wraz z dokumentami powinny stale znajdować się w lokalu przedsiębiorstwa (zakładzie) lub wykonywania zajęcia; w uzasadnionych przypadkach organ finansowy na prośbę podatnika może zezwolić na prowadzenie i przechowywanie ksiąg wraz z dokumentami w innym określonym miejscu.

9. Minister Finansów może w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego ustalać w drodze rozporządzenia dla poszczególnych grup podatników prowadzących księgi handlowe, lata rachunkowe nie pokrywające się z latami kalendarzowymi“.

35) W art. 85:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prawidłowe księgi handlowe powinny zawierać zgodnie z rzeczywistością imiona, nazwiska (nazwy firmy) oraz adresy:

- 1) dostawców — przy zakupie towarów (z wyjątkiem przypadków, w których zakup może być udokumentowany dowodami wewnętrznymi),
- 2) odbiorców — przy sprzedaży towarów bądź w większych ilościach, bądź w celu dalszej odsprzedaży lub przeróbki“.

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Ministrowi Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego służy prawo wydawania w drodze rozporządzeń dla podatników gospodarki nieuspołecznionej przepisów określających jednolicie poszczególne zasady i sposoby prowadzenia ksiąg handlowych, nie uregulowanych innymi przepisami prawnymi, jak również szczególnych przepisów co do zamknięć rachunkowych i planu kont“.

c) w ust. 6 skreśla się wyrazy „uproszczone i“.

36) W art. 86:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy: „uproszczone i“,

b) na końcu ust. 3 dodaje się nowe zdanie w brzmieniu: „Minister Finansów może w drodze rozporządzeń wyłączać niektóre grupy podatników podatku obrotowego spod działania niniejszego przepisu oraz wprowadzać ograniczenia przy jego stosowaniu“.

37) W art. 87:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wszystkie osoby wykonujące świadczenia podlegające podatkowi obrotowemu, choćby zwolnione przepisami ustawowymi od obowiązku opłacania tego podatku, z wyjątkiem rolników sprzedających wytwory własnego lub dzierzawionego gospodarstwa rolnego nie przerobione sposobem przemysłowym, bez utrzymywania w tym stałych miejsc sprzedaży poza obrębem gospodarstwa rolnego, obowiązane są wydawać w każdym przypadku sprzedaży towarów w większej ilości bądź do dalszej odsprzedaży lub przeróbki, a w pozostałych przypadkach na żądanie — rachunki stwierdzające sprzedaż rzeczy ruchomej lub wykonanie świadczenia usług i zawierające wszystkie dane wymagane przepisami art. 86; obowiązek wydania rachunku istnieje, choćby sprzedaż lub wykonanie usług nastąpiło w całości lub w części na kredyt“.

b) wprowadza się nowe ust. 3 i 4 w następującym brzmieniu:

„3. Minister Finansów może w drodze zarządzeń wprowadzać obowiązek udowodniania przychodów gotówkowych kopiami kwitów z bloczków kasowych urzędowego nakładu oraz wręczania płatcom oryginalnych egzemplarzy tych kwitów. Obowiązek ten może być wprowadzony na stałe lub tylko na określony czas, na obszarze całego Państwa lub tylko w określonych jego okręgach, w stosunku do wszystkich podatników podatku obrotowego lub tylko w stosunku do poszczególnych ich grup.

4. Minister Finansów może zezwalać poszczególnym podatnikom lub ich grupom na udowodnianie osiągniętych przychodów kopiami kwitów własnego nakładu, jeżeli te kwity uzna za równoznaczne z kwitami urzędowego nakładu“.

38) W art. 89 ust. 2 wyrazy „księgi handlowe podatnika obejmujące drobną sprzedaż różnorodnych towarów“ zastępuje się wyrazami „księgi handlowe podatnika, obejmujące detaliczną sprzedaż konsumentom różnorodnych towarów w drobnych ilościach“.

39) Artykuły 91, 92 i 93 skreśla się, a art. 94 otrzymuje brzmienie:

„Art. 94. Księgi handlowe lub podatkowe uznane za nieprawidłowe albo pominięte z innych powodów (art. 64) nie stanowią dowodu w postępowaniu podatkowym za cały czas ich prowadzenia, od początku okresu rachunkowego do dnia zaprowadzenia nowych ksiąg. Zaprowadzenie nowych ksiąg nie może spowodować zmiany roku rachunkowego“.

40) Art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. 1. Przed przesłuchaniem świadka lub żądając zeznań na piśmie organ finansowy zada mu pytanie, dotyczące jego osoby oraz stosunku do stron, a także uprzedzi go o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie. Jeżeli świadek ma składać zeznanie ustnie, organ finansowy może zażądać od niego uroczystego przyrzeczenia mówienia prawdy.

2. Świadek składa uroczyste przyrzeczenie według roty następującej:

„Świadomy wagi moich słów i odpowiedzialności przed prawem przyrzekam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome“.

3. Nie składają przyrzeczenia:

1) nieletni do lat 14;

2) osoby, które z powodu choroby psychicznej lub

innego zakłócenia czynności psychicznych nie zdają sobie sprawy ze znaczenia przyrzeczenia;

3) podejrzani o udział w przestępstwie skorbowym, pozostającym w związku ze sprawą, w której mają być przesłuchani.

4. Świadek składa przyrzeczenie powtarzając jego rotę za odbierającym je lub odczytując na głos rotę przyrzeczenia, przy czym wszyscy obecni stoją. Niemi piśmienni składają przyrzeczenie przez podpisanie roty. Niemi niepiśmienni i głusi niepiśmienni składają przyrzeczenie przy pomocy biegłego.

5. W razie powtórnego przesłuchania świadka przypomina mu się poprzednio złożone przyrzeczenie“.

41) w art. 102 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organ finansowy pierwszej instancji prowadzi listę biegłych. Na listę biegłych organ finansowy wciąga osoby przedstawione na żądanie tego organu spośród pracowników podmiotów gospodarki społecznej, spośród osób wskazanych przez zrzeszenia jednostek gospodarki nieuspołecznionej oraz spośród osób wskazanych przez organizacje zawodowe. Zrzeszenia jednostek gospodarki nieuspołecznionej oraz organizacje zawodowe określa Minister Finansów. W miejscowościach, w których jest więcej niż jeden organ finansowy pierwszej instancji jeden z nich może prowadzić wspólną dla wszystkich listę biegłych.

2. Przy objęciu stanowiska biegły składa uroczyste przyrzeczenie, a w poszczególnych sprawach powołuje się na nie. Przyrzeczenie składa się według roty następującej:

„Świadomy wagi mych słów i odpowiedzialności przed prawem przyrzekam uroczyście, że powierzone mi obowiązki biegłego wykonam z całą sumiennością i bezstronnością“.

42) W art. 104 ust. 1 wyraz „organa“ zastępuje się wyrazem „pracownicy“.

43) W art. 105 zdanie pierwsze ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Strona, jej pracownicy oraz zastępujące ją osoby obowiązane są ułatwiać dokonującym oględzin lokalnych kontroli lub lustracji pracownikom organu finansowego wykonanie ich obowiązków oraz udzielać im wszelkich żądanych wyjaśnień mogących mieć znaczenie dla prawidłowego ustalania zobowiązań podatkowych, a w szczególności okazywać, na żądanie, księgi handlowe lub podatkowe, zapiski oraz wszelkie inne dokumenty“.

44) W art. 109:

a) w ust. 1 pkt 1 wyraz „organom“ zastępuje się wyrazem „pracownikom“;

b) w ust. 1 pkt 3 wyrazy „potrzebnych do ustalenia zobowiązań podatkowych“ zastępuje się wyrazami „potrzebnych w postępowaniu przed organami finansowymi“.

45) Art. 111 otrzymuje brzmienie:

„Art. 111. Minister Finansów określa w drodze rozporządzeń obowiązki posiadaczy nieruchomości, podlegających przepisom o podatku od nieruchomości, oraz najemców w takich nieruchomościach, w zakresie dostarczania organom finansowym wykazów zawierających opis nieruchomości oraz wykazów osób zamieszkałych w lokalach znajdujących się w tych nieruchomościach i źródeł przychodów tych osób“.

46) W art. 112 wyrazy „właściwy zarząd gminny (miejski)“ zastępuje się wyrazami „właściwy organ finansowy“.

47) Po art. 112 dodaje się nowy art. 112¹ w brzmieniu:

„Art. 112¹. Posiadacze i administratorzy nieruchomości w miastach oraz sołtysi w gromadach wiejskich obowiązani są bezzwłocznie zawiadamiać właściwe terytorialnie organa finansowe pierwszej instancji o przypadkach podjęcia przez najemców lokali lub mieszkańców gromady działalności, z którą związany jest obowiązek podatkowy w zakresie podatku obrotowego“.

48) Art. 113 i 114 skreśla się.

49) Art. 115 otrzymuje brzmienie:

„Art. 115. 1. Władze i urzędy państwowe, podmioty gospodarki społecznej, instytucje publiczne i stowarzyszenia są obowiązane przysyłać w terminie do dnia 15 każdego miesiąca właściwym organom finansowym odpisy lub wyciągi z zawartych w ubiegłym miesiącu z osobami fizycznymi i przedsiębiorstwami gospodarki nieuspołecznionej umów o świadczenie rzeczy lub usług oraz umów dzierżawy. Obowiązek ten istnieje tylko wtedy, gdy wartość umowy przekracza kwotę określoną przez Ministra Finansów w drodze zarządzenia.

2. Obowiązek przysyłania odpisów lub wyciągów z umów nie dotyczy:

1) umów o takie świadczenia usług, które podlegają przepisom o podatku od wynagrodzeń,

2) umów zawieranych przez władze wojskowe oraz władze bezpieczeństwa publicznego.

3. Władze wojskowe oraz władze bezpieczeństwa publicznego obowiązane są przysyłać organom finansowym zamiast odpisów lub wyciągów z umów wykazy sporządzane według wzoru ustalonego przez Ministra Finansów w porozumieniu z właściwym ministrem“.

50) Art. 116 otrzymuje brzmienie:

„Art. 116. 1. Sady obowiązane są przysyłać w terminie do dnia 15 każdego miesiąca właściwym organom finansowym:

1) zawiadomienia o nowozarejestrowanych i wykreślonych w ciągu ubiegłego miesiąca tłumaczach przysięgłych oraz o dokonanych w ciągu ubiegłego miesiąca pierwszych wpisach nowych firm gospodarki nieuspołecznionej do rejestru handlowego,

2) odpisy pism, podlegających podatkowi od nabycia praw majątkowych lub opłacie skarbowej, sporządzonych w ubiegłym miesiącu przed sądem lub przedstawionych sądowi, jeżeli od pism tych sąd nie pobiera podatku ani opłaty albo też jeżeli na przedstawionym piśmie brak adnotacji o uiszczeniu podatku lub opłaty.

2. Notariusze obowiązani są przysyłać w terminie do dnia 15 każdego miesiąca właściwym organom finansowym na koszt strony uwierzytelnione odpisy sporządzonych w ubiegłym miesiącu aktów darowizny.

3. Rady adwokackie oraz inne organizacje zawodowe, obejmujące wolne zajęcia zawodowe, obowiązane są przysyłać w terminie do dnia 15 każdego miesiąca właściwym organom finansowym zawiadomienia o wszelkich zmianach, które zaszły w liście ich członków w ubiegłym miesiącu.

4. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia w porozumieniu z właściwymi ministrami obowiązki przewidziane w niniejszym artykule rozszerzyć bądź zawiesić je lub ograniczyć“.

51) Po art. 116 dodaje się nowy art. 116¹ w brzmieniu:

„Art. 116¹. Właściwym organem finansowym w rozumieniu przepisów art. 115 ust. 1 oraz art. 116 jest organ finansowy pierwszej instancji miejscowo właściwy“.

według siedziby podmiotu obowiązującego do przesłania materiałów informacyjnych, a jeśli w siedzibie podmiotu znajduje się organ finansowy drugiej instancji — właściwym jest ten organ finansowy“.

52) Art. 117 skreśla się.

53) Art. 118 otrzymuje brzmienie:

„Art. 118. 1. W braku danych niezbędnych dla ustalenia rzeczywistej wysokości podstawy opodatkowania organ finansowy może ustalić ją w drodze oszacowania. Przy oszacowaniu organ finansowy obowiązany jest brać pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, mające znaczenie dla ustalenia podstawy opodatkowania; może przy tym stosować także normy szacunkowe.

2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzonych przez podatnika ksiąg lub ich pominięcia z innych powodów w wyjątkowych, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami sprawy przypadkach, ustalenie podstawy opodatkowania w drodze oszacowania może być oparte na wynikach księgowych, uzupełnionych danymi, zebranymi w toku postępowania wyjaśniającego.

3. Normy szacunkowe opracowują organa finansowe, a zatwierdza Minister Finansów po wysłuchaniu opinii komisji odwoławczych przy organach finansowych drugiej instancji lub organizacji zawodowych albo innych organizacji reprezentujących gospodarke nieuspołecznioną.

4. Przepis ust. 1 stosuje się w szczególności w przypadku:

1) gdy organ finansowy zbadał powołane przez podatnika księgi i na podstawie przepisów niniejszego dekretu nie uznał ich za dowód,

2) gdy księgi zostały w postępowaniu podatkowym pominięte (art. 64),

3) gdy podatnik bez zgody organu finansowego w ciągu roku podatkowego zmienił rodzaj prowadzonych ksiąg albo zaniechał prowadzenia ksiąg (art. 84 ust. 6).

5. Podstawa opodatkowania może być ustalona w drodze oszacowania także w przypadku uchylenia lub zmiany prawomocnej decyzji przez Ministra Finansów.

6. W drodze oszacowania mogą być również ustalone dane niezbędne przy ustalaniu podstaw opodatkowania. Minister Finansów określa zasady, którymi mają się kierować organa finansowe przy ustalaniu tych danych.

7. Ustalenie lub podwyższenie wysokości podstawy opodatkowania w drodze oszacowania nie powoduje wdrożenia postępowania karnego skarbowego w przypadkach, które określi Minister Finansów.

54) W art. 125 dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Finansów może określać tryb wymiaru doraźnego oraz przypadki, w których zobowiązanie podatkowe może być ustalone w tym trybie“.

55) Obecna treść art. 127 oznacza się jako ust. 1 i dodaje się nowy ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadkach określonych w art. 125 ust. 3 oraz w art. 130¹ decyzja ustalająca zobowiązanie podatkowe może być podana do wiadomości podatnika ustnie“.

56) W art. 130:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedawnienie w zakresie podatku od nabycia praw majątkowych nie biegnie w czasie wykonywania umowy o nabycie prawa majątkowego“.

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Podatnicy, płatnicy i inkasenci obowiązani są przechowywać księgi i inne dokumenty mające znaczenie w postępowaniu podatkowym w okresie, w którym można wydać decyzję w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego (ust. 1). Szczególne przepisy nakładające obowiązek dłuższego przechowywania ksiąg i dokumentów pozostają w mocy“.

57) Po art. 130 dodaje się nowe art. 130¹ i 130² w brzmieniu:

„Art. 130¹. W szczególnie uzasadnionych przypadkach ustalenie zobowiązania podatkowego (wymiar) może być dokonane przed upływem roku podatkowego.

Art. 130². Jeżeli przepisy nie określają roku podatkowego, za rok podatkowy uważa się rok kalendarzowy“.

58) W art. 132 skreśla się w ust. 1 wyrazy „administracyjnych, podatkowych“, w ust. 2 wyrazy „władzy administracyjnej, podatkowej lub w sądzie“ zastępuje się wyrazami „przed inną właściwą władzą lub sądem“.

59) W art. 133 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: „bądź też w przypadku nieotrzymania danych będących w posiadaniu innego organu finansowego“.

60) W art. 134 przepis ust. 3 zastępuje się nowymi ust. 3 i 4 w następującym brzmieniu:

„3. Jeżeli decyzja ustalająca zobowiązanie podatkowe (art. 126 lub 127) wydana została w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości lub pominięcia prowadzonych przez podatnika ksiąg (art. 64), decyzja ta powinna zawierać wzmiankę o stwierdzeniu nieprawidłowości lub o pominięciu ksiąg oraz wskazać podstawę prawną uznania nieprawidłowości lub pominięcia tych ksiąg. W przypadku uznania ksiąg za nieprawidłowe, decyzja powinna ponadto zawierać uzasadnienie faktyczne.

4. Jeżeli decyzja jest pozostawiona całkowicie swobodnemu uznaniu organu finansowego, wystarcza powołać się na podstawę prawną“.

61) W art. 140 ust. 1 pomiędzy wyrazy „został“ a „obciążony“ wstawia się wyraz „dwukrotnie“.

62) W art. 141 ust. 3 skreśla się końcowe wyrazy: „jak również przez płatnika, gdy wykonał zobowiązanie podatkowe omyłkowo w kwocie nadmiernej“.

63) Art. 142 otrzymuje brzmienie:

„Art. 142. 1. Odwołanie można wnieść w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia lub doręczenia decyzji.

2. Termin do wniesienia odwołania dla podmiotów gospodarki uspołecznionej wynosi jeden miesiąc.

3. W razie śmierci strony przed upływem terminu do wniesienia odwołania może być ono wniesione przez jej spadkobierców lub kuratora spadku w ciągu miesiąca od chwili przyjęcia spadku lub ustanowienia kuratora“.

64) Art. 144 otrzymuje brzmienie:

„Art. 144. 1. Przed upływem terminu do wniesienia środka odwoławczego organ finansowy powinien udzielać żądającym tego stronom ustnych informacji o podstawach opodatkowania.

2. Jeżeli stronie służy odwołanie od decyzji głównej, ustalającej zobowiązanie podatkowe, organ finansowy powinien, na pisemną prośbę strony, udzielić jej, w terminie tygodniowym od wniesienia prośby, pisemnego uzasadnienia podstawy opodatkowania i wysokości ustalonego zobowiązania podatkowego; wniesienie prośby zawieszają bieg terminu do wniesienia odwołania do dnia, w którym uzasadnienie zostało doręczone“.

65) W art. 146:

a) zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Władza odwoławcza nie weźmie pod rozważenie okoliczności ani środków dowodowych przytoczonych w środku odwoławczym, jeżeli:“

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Strona obowiązana była do przedstawienia dowodów lub wyjaśnień w postępowaniu przed niższą instancją, a przedstawia je dopiero w postępowaniu odwoławczym“.

66) W art. 147—150, 153, 154 i 156 wyraz „odwołanie“ zastępuje się odpowiednio wyrazami „środek odwoławczy“.

67) Art. 151 otrzymuje brzmienie:

„Art. 151. Gdy odwołanie podlega rozpatrzeniu przez komisję odwoławczą, a podatnik wyrazi w odwołaniu życzenie złożenia ustnych wyjaśnień w celu uzasadnienia podniesionych w nim zarzutów, należy go zawiadomić o terminie rozpoznania odwołania przynajmniej na tydzień przed posiedzeniem komisji odwoławczej, pod warunkiem uiszczenia opłaty w przepisanej wysokości. Opłata wynosi 1/20° kwoty ustalonego podatku, niemniej jednak, niż 200 zł i nie więcej niż 5.000 zł. W razie całkowitego lub częściowego uwzględnienia odwołania opłata podlega zwrotowi“.

68) Art. 152 otrzymuje brzmienie:

„Art. 152. 1. Przy rozstrzygnięciu środka odwoławczego organ finansowy drugiej instancji nie jest związany ustaleniami organu finansowego pierwszej instancji i bądź oddala środek odwoławczy, bądź zmienia zaskarżoną decyzję.

2. Jeżeli organ finansowy drugiej instancji przy rozpatrywaniu środka odwoławczego przyjdzie do przekonania, że zobowiązanie podatkowe ustalono w kwocie za niskiej, wówczas nie rozstrzygając środka odwoławczego zwraca sprawę organowi finansowemu pierwszej instancji celem dokonania uzupełniającego ustalenia zobowiązania podatkowego (uzupełniającego wymiaru).

3. W razie podwyższenia podatku należy wydać nową decyzję z wezwaniem do zapłaty różnicy podatku. Od tej decyzji służy stronie prawo wniesienia środka odwoławczego; jeżeli taki środek odwoławczy został wniesiony, należy go rozpatrzyć łącznie z pierwotnym środkiem odwoławczym, w przeciwnym zaś razie pierwotny środek odwoławczy podlega rozpatrzeniu o tyle, o ile zawarte w nim zarzuty nie zostały przesądzone przez uzupełniający wymiar.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli organ finansowy drugiej instancji przy rozpatrywaniu środka odwoławczego od decyzji tymczasowej przyjdzie do przekonania, że zobowiązanie podatkowe ustalono w kwocie za niskiej. W tym przypadku organ finansowy drugiej instancji oddala środek odwoławczy i jednocześnie daje organowi finansowemu pierwszej instancji polecenie dokonania wymiaru definitywnego“.

69) Po dziale XIV jako dział XIV¹ umieszcza się przepisy w brzmieniu:

„Dział XIV¹.

Obywatelskie komisje podatkowe.

Art. 155¹. Przy organach finansowych pierwszej instancji działają obywatelskie komisje podatkowe.

Art. 155². 1. Powiatowe (miejskie) rady narodowe powołują obywatelskie komisje podatkowe. Obywatelskie komisje podatkowe składają się: z przewodniczącego, z zastępcy przewodniczącego, dwunastu ławników i tyluż zastępców.

2. Przewodniczący obywatelskiej komisji podatkowej i jego zastępca oraz ławnicy otrzymują zwrot kosztów podróży oraz wynagrodzenie za posiedzenia w wysokości diet członków odpowiedniej terytorialnie rady narodowej. Wynagrodzenia przewodniczących i ich zastępców mogą być zryczałtowane przez Ministra Finansów w drodze zarządzenia.

3. Tryb powoływania, skład osobowy i organizację obywatelskich komisji podatkowych oraz ich kadencję jak również tryb i sposób postępowania przed tymi komisjami ustala Minister Finansów.

Art. 155³. 1. Właściwość miejscowa obywatelskich komisji podatkowych pokrywa się z właściwością miejscową organów finansowych.

2. Siedzibą obywatelskiej komisji podatkowej jest siedziba organu finansowego. Czynności biurowe obywatelskiej komisji podatkowej załatwia organ finansowy.

Art. 155⁴. 1. Obywatelska komisja podatkowa orzeka w komplecie, składającym się z przewodniczącego lub jego zastępcy oraz wyznaczonych przez przewodniczącego lub jego zastępcę 4 ławników.

2. Do prawomocności orzeczenia obywatelskiej komisji podatkowej wymagana jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy oraz co najmniej 3 ławników. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 155⁵. 1. Obywatelska komisja podatkowa powołana jest do orzekania o wysokości podstawy opodatkowania w zakresie danin publicznych, pobieranych na rzecz Skarbu Państwa, zarówno co do rocznych wymiarów daniny, jak i co do wymiarów i domiarów zaliczek na te daniny, w sprawach przekazanych jej przez organ finansowy.

2. Obywatelska komisja podatkowa orzeka według swobodnego uznania na podstawie posiadanego materiału wymiarowego.

3. Obywatelska komisja podatkowa ustala także na podstawie materiałów przekazywanych jej przez wydziały (oddziały) prezydiów powiatowych (miejskich) rad narodowych wysokość zobowiązania podatkowego w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego. Przy ustalaniu wysokości tego zobowiązania podatkowego obywatelska komisja podatkowa ma prawo, kierując się ogólnym położeniem podatnika, obniżyć przypadający podatek w granicach do 50%. Orzeczenie komisji powinno w tym przypadku zawierać uzasadnienie.

Art. 155⁶. 1. Organ finansowy przekazuje obywatelskiej komisji podatkowej sprawy w przypadkach:

1) gdy księgi handlowe lub podatkowe, albo zeznania podatkowe, wykazy, deklaracje, bądź inne materiały, służące do ustalenia podstawy opodatkowania, nie obejmują według uzasadnionego przekonania organu finansowego całości obrotu lub dochodu podatnika, a organ finansowy nie rozporządza danymi, uprawniającymi do pominięcia tych materiałów i gdy podatnik mimo wezwania nie skorygował zeznania do wysokości, uznanej przez organ finansowy za słuszną. Przed przekazaniem sprawy do obywatelskiej komisji podatkowej organ finansowy obowiązany jest wezwać podatnika do skorygowania zeznania, wyznaczając mu w tym celu termin tygodniowy,

2) gdy obywatelska komisja podatkowa orzekała już uprzednio w tej samej sprawie o wysokości wymiaru bądź domiaru zaliczek w sprawie podatku obrotowego lub dochodowego.

2. Przekazując sprawę obywatelskiej komisji podatkowej organ finansowy zgłosi wniosek co do ustalenia przez komisję wysokości podstawy opodatkowania. Wniosek organu finansowego powinien zawierać przesłanki wskazujące na słuszność proponowanej przez organ finansowy kwoty.

3. Nie podlegają przekazaniu sprawy o ustalenie rocznego wymiaru podatku — choćby wymiar ten nie był jeszcze prawomocny — w których doręczono podatnikowi nakaz płatniczy, chyba że zachodzą okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania zgodnie z przepisami niniejszego dekretu. Sprawy zaliczek miesięcznych na podatki obrotowy i dochodowy mogą być jednak przekazywane obywatelskiej komisji podatkowej także wówczas, gdy podatnikowi doręczono w tej sprawie decyzję (art. 129 ust. 4).

Art. 155⁷. 1. Obywatelska komisja podatkowa powinna wydać orzeczenie najdalej w terminie dwóch tygodni od daty wpływu sprawy do komisji.

2. Na podstawie orzeczenia obywatelskiej komisji podatkowej organ finansowy ustali wysokość zobowiązania podatkowego.

3. Organ finansowy może, przed wydaniem decyzji przewidzianej w ust. 2, umotywowanym wnioskiem przekazać sprawę ponownie obywatelskiej komisji podatkowej, jeżeli orzeczenie komisji zdaniem organu finansowego przynosi szkodę Skarbowi Państwa i jest niezgodne z materiałem przekazanym jej przez organ finansowy albo też ujawnionym w postępowaniu przed komisją. W tych przypadkach przewodniczący obywatelskiej komisji podatkowej przydziela sprawę do ponownego rozpatrzenia temu samemu lub innemu komitetowi.

4. Decyzja organu finansowego, ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego, wydana na podstawie orzeczenia obywatelskiej komisji podatkowej, powinna odpowiadać warunkom określonym w art. 134 ust. 1, a nadto winna zawierać powołanie się na orzeczenie obywatelskiej komisji podatkowej.

Art. 155⁸. 1. Od decyzji organu finansowego wydanej na podstawie orzeczenia obywatelskiej komisji podatkowej, ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, służy podatnikowi odwołanie do miejscowo właściwej komisji odwoławczej, która rozstrzyga ostatecznie według swobodnego uznania.

2. W przypadku niepowołania komisji odwoławczych, uprawnienia określone w ust. 1 służą organom finansowym drugiej instancji.

Art. 155⁹. Przy wydawaniu orzeczeń obywatelska komisja podatkowa oraz komisja odwoławcza (organ finansowy drugiej instancji) nie są związane w zakresie ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych przepisami niniejszego dekretu, w szczególności przepisami o postępowaniu wyjaśniającym i dowodowym. Nie stosuje się również przepisu art. 151.“

70) W art. 156 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Jeżeli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne, które istniały już przy wydaniu decyzji, lub nowe środki dowodowe, o ile okoliczności te i środki w toku postępowania nie były znane rozstrzygającemu organowi finansowemu lub nie mogły wówczas być powołane przez stronę zainteresowaną bez jej winy; dotyczy to także przypadku określonego w art. 141 ust. 2 i 3; rozwiązanie umowy lub jej części, za wzajemną zgodą stron bądź na żądanie jednej strony z mocy służącego jej prawa, nie uzasadnia wznowienia

postępowania w zakresie podatku od nabycia praw majątkowych i w zakresie opłaty skarbowej“.

71) Art. 162 otrzymuje brzmienie:

„Art. 162. 1. Ministrowi Finansów służy prawo uchylecia z urzędu lub zmiany w wyjątkowych przypadkach każdej decyzji prawomocnej, o ile nie podobna w inny sposób odwrócić niepowetowanej szkody dla Skarbu Państwa lub gospodarki narodowej; prawo to służy Ministrowi Finansów także w przypadku nieprzedstawienia przez podatnika na żądanie organu finansowego ksiąg i dokumentów w okresie, w którym powinny one być przechowywane (art. 130 ust. 3) bez względu na to, czy księgi te i dokumenty były już poprzednio badane przez organ finansowy.

2. Przepisy ust. 1 nie dotyczą spraw, w których novej decyzji nie można wydać z powodu przedawnienia (art. 130)“.

72) W art. 165:

a) w ust. 1 wyrazy: „o opłatach stemplowych“ zastępuje się wyrazami: „o opłacie skarbowej“,

b) w ust. 3 wyrazy „opłaty stemplowej“ zastępuje się wyrazami „opłaty skarbowej“.

73) W art. 167 ust. 1 wyrazy: „nie prowadzi ksiąg handlowych, ksiąg uproszczonych lub podatkowych mimo, że z mocy przepisu jest do tego obowiązany“ zastępuje się wyrazami „nie prowadzi przepisanych ksiąg“.

74) Art. 170 otrzymuje brzmienie:

„Art. 170. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Finansów“.

Art. 2. Zgłoszenia, o których mowa w art. 23 dekretu o postępowaniu podatkowym, powinny nastąpić po raz pierwszy w terminie dwutygodniowym od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 3. Do ksiąg uproszczonych prowadzonych na podstawie szczególnych przepisów stosować należy te przepisy, które stosuje się do ksiąg podatkowych.

Art. 4. 1. Powołane na podstawie przepisów dotychczasowych obywatelskie komisje podatkowe działają nadal na podstawie tych przepisów do czasu wydania zarządzenia Ministra Finansów przewidzianego w art. 155² ust. 3.

2. Komisje odwoławcze powołane na podstawie dotychczasowych przepisów działają nadal do czasu podjęcia czynności przez komisje odwoławcze przewidziane w art. 4 dekretu o postępowaniu podatkowym, lecz nie dłużej niż do dnia 31 marca 1951 r.

Art. 5. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą:

1) dekret z dnia 14 kwietnia 1948 r. o sposobie udowodnienia przez podatników przychodów gotówkowych (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 141),

2) art. 22—29 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413),

3) art. 14 ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o obywatelskich komisjach podatkowych i lustratorach społecznych (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr 31, poz. 210) oraz przepisy tej ustawy w części dotyczącej obywatelskich komisji podatkowych.

2. W prawie karnym skarbowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 32, poz. 140, z 1948 r. Nr 18, poz. 123, z 1949 r. Nr 32, poz. 238 i z 1950 r. Nr 12, poz. 116) w przepisach art. 134 § 1 i art. 135 § 1 po wyrazie „płatnikiem“ skreśla się przecinek i dodaje się wyrazy „lub inkasentem“.

3. Rozporządzenia wydane na podstawie dotychczasowych przepisów dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o po-

stępowaniu podatkowym oraz na podstawie art. 22—29 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym jak również zarządzenia wydane na podstawie dekretu z dnia 14 kwietnia 1948 r. o sposobie udowadniania przez podatników przychodów gotówkowych (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 141) zachowują moc do chwili zastąpienia ich nowymi rozporządzeniami i zarządzeniami opartymi na przepisach niniejszego dekretu, o ile nie są z nimi sprzeczne.

Art. 6. Upoważnia się Ministra Finansów do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu dekretu o postępowaniu podatkowym

z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów i ustępów.

Art. 7. Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Finansów.

Art. 8. Dekret wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*
Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*
Minister Finansów: *K. Dąbrowski*